

מסורת הש"ס

(א) קדושין כג: (ב) וְנָעִיל יִד: (ג) וְיִצְיָן, א [קדושין פ"ג ה"א], (ד) שִׁיךְ לַמַּתְנִי לִקְמָן ע"כ, (ה) שִׁיךְ לַמַּתְנִי לִקְמָן לֹא ע"כ, א (ו) שִׁיךְ לַע"כ,]

גליון הש"ס

בחר"ן (ר"ה) בעמוד הקודם) הבא שאני בלומ"ה וכו'. ע"י הבר"ן קדושין דף ל"א ע"כ:

פירוש הרא"ש

ואמר לה באחת התקדיש' לי היום ובאחת התקדיש' לי לאחר שאגרשך. חט אמר לאשמו התקדיש' לי בפרוטה זו לאחר שאגרשך פשיטא דלא מהני כיון דהשתא לאו גזת תפיסת קדושין היא אלא נאשה פשיטא דהשתא גזת תפיסת קדושין היא מביעלא ליה מרדי דהוה אנטשית דמתני דמתני כהו לאחר שפיטס ימורו ויקדשו: מאי קא בודריתו פדאן הוא לפדאן אחרים. פדאן הוא יכול להמנות לשפיטס ויהיו גרשומו שימורו ויקדשו אבל פדאוס אחרים אין בידו להמנות על מה שצד אחרים ואשה כחברים דמא דלאהר הנידושין אינה כגרשום להתקדש לו אלא מדעתה וגם הוא אינו גרשומה שמתקדש לו בעל כרחו הלכך אע"כ שנתרנו שניטס בשעת מסירת קדושין לא חיילא שנת אחר הקידושין: מתני' מותר ביושבי יבשה. אומס שאינם רגילין לירד ציט: שיוירדי הוים בכלל יושבי יבשה. שסופס לירד ליבשה: לא באלו ההולכים מעכו ליפו. בגמרא מפרש היתכא קאי: הא מיוירדי הוים אמור ולא באלו ההולכים מעכו ליפו. דמשום דרך מועט לא מיקרו יורדי הים שיוירדי הים ונאלין בכלל יושבי יבשה: לא באלו ההולכים מעכו ליפו בלבד. דבכלל יורדי הים הם ליאסר וגם יושבי יבשה מיקרו:

רש"י

תפשוט דבעי רב הושעיא וכו' ה"ג דהוו קידושי.

לה לאחר שאגרשך שיטמה מרשומו שמתקדש היינו דומיא לאחר שנקלצו שיואלין מרשות הקדש דמגרין להו פדייה: **פדאן הוא.** המקדיש קודם שנקלצו חוזרות וקדושות לאחר שנקלצו דהואיל והוא הקדישן אע"ג

דחור ופדאן חוזרות וקדושות לאחר

שנקלצו: **פדאוס אחרים.** קודם

שנקלצו אין חוזרות וקדושות לאחר

שנקלצו. ואשה שקנתה עממה בגט

מדעת עממה אין חלין עליה קדושין

דכפדאוא אחרים דמיא דאין חוזרות

וקדוש' לגבי אשה נמי אינה מקודשת:

מתני' גמור. שלא יהנה מיוירדי

הים מותר ליהנות מיושבי היבשה

והנודר מליהנות מיושבי היבשה אסור

ליהנות מיוירדי הים שהן נמי מיושבי

היבשה הן שסופן לנאח. ומה שאמר

יורדי הים בכלל יושבי היבשה לא

כאלו יורדי הים ההולכים מעכו ליפו

שאין ביניהם אלא מהלך יום אחד

וצאין מהרה ליבשה דהוו בכלל יושבי

היבשה: **גמ' חד מסני ארישא.** לא

כאלו וכו' ולא כאלו יורדי הים אסור:

ההולכים

איקא חד מתני ארישא וחד

הנודר מיוירדי הים מותר ביושבי יבשה

הנודר מיוירדי הים אסור ולא

ההולכים

היכי דלמר במתני' שיכול להקדיש נטיעות

הללו לאחר שגירשה לא חור וקדשה: לא שנו אלא שפדאס הוא.

דכיון דפדאס הוא ולעולם לא ילאו נטיעות

הללו מרשות הקדש או מרשומו דין הוא שיהו חוזרות וקדושות אבל פדאוס אחרים אפי' הכניסום אחר כן לרשומו אין חוזרות וקדושות

לפי שמיד שפדאוס אחרים נסתלק רשות בעלים הראשונים מהן וכיון דההיא שעתא ח"א להקדש שיחול עליהן בחר שעתא נמי כשהכניסום

אחרים לרשותו לא חייל: **ואשה נמי כפדאוא אחרים דמיא.** לפי שמיד שנתגרשה יוצאת מרשות הבעל לרשותה ואין קידושין חלין

עליה. וק"ל אדרבה אשה לפדאן הוא דמיא שכסם שנטיעות הללו לאי שאינן יוצאות מרשות הקדש או מרשומו מני לאקדושינהו לאחר

שיפדו כך אשה זו כיון שאינה יוצאה מרשות הבעל או מרשות בעלה דאין הוא שמהא יכולה להתקדש מעמה אפילו לאחר שנתגרש

וניחא לי דאי מציא אשה לקדש עממה לאיש ה"ג דהויא היא דומיא דמקדיש נטיעות ממש אלא כיון שהתורה אמרה כי יקח איש אשה ודברים כדן

ולא אמרה כי תלקח אשה לאיש לא כל הימנה שתכניס עממה לרשות הבעל ומש"ה אמר' צפ"ק דקידושין (דף ה:) דאי אמרה היא

הריני מאורסת כך אין דדבריה ממש אלא מכיון שהיא מסכמת לקדשי האיש היא מצטלת דעתה ורזונה ומשוי נפשה אלא הבעל כדבר

של הפקר והבעל מכניסה לרשותו הלכך אין אנו דנין בקדושין מנר האשה אלא מנר הבעל וגבי בעל כפדאוא אחרים דמיא

דבקידושין הראשונים היא ברשותו ולאחר גרושין יוצאה מרשותו ומש"ה לא מצינן למיפשט גבי קדושין דחיילו מפדאן הוא דלא דמיין

וכדכתיבנא ומפדאוס אחרים נמי לא מצינן למפשט דלא חיילי משום דלא דמי נמי לגמרי דהא הכא האשה ג"כ מכנסת עממה לרשותו

במקאת ואיכא לדמויי לפדאן הוא והיינו דלינא למפשטא מהא כלל כנ"ל. והרשב"א ז"ל כתב דנהי דבעיין לא דאשפיטא הכא אפי"ה איכא

למיפשטא מדלמר בכתובות בפרק אע"פ (דף קט:) וצפרק בחרא דמכילתין (דף פו.) נמי אית דלמרי הא לא דמיא אלא לאומר לחבירו

שדה זו שאני מוכר לך לכשאקחנה ממך תקדוש דקדשה וטעמא משום דכיון דבידו להקדישה עכשיו אע"פ שיבא זמן שלא יהא רשות

בידו בכך יכול עתה הוא להקדישה לכשיהיה הרשות בידו ה"ג גבי אשה הואיל והוא יכול לקדשה עכשיו יכול הוא לקדשה ג"כ לאחר

זמן וכ"ת א"כ אמאי לא פשטינן לה מהתם י"ל דהאי רבי אילא הוא דקאמר לה מסברא דנפשיה ורבי ירמיה לא ידע לה ומש"ה

מצביא ליה דלא מני למיפשטא ממחמתין וממחנתא וכן נראה דעת הרמב"ם ז"ל שכתב דמקודשת משמע דפשיט ליה מההיא הלכך

כי אמר הכא דפדאוס אחרים אין חוזרות ומתקדשות אם התנה בשעת ההקדש שיחול עליו אם תבא ליד אחר ויקחנה ממנו מהני

אבל כל היכא דלא אחני אפילו בזה לידו אח"כ אינה קדושה כיון דאפסקה אחר אלו דבריו ז"ל. ואינם נוחים אללי דשאני התם דברבי

אילא שבידו להקדישה עכשיו וכיון שבידו להקדישה עכשיו יכול הוא ג"כ להקדישה לאחר זמן לפי שאותו הקדש עממו שהוא מקדיש לאחר זמן

אף מעכשיו הוא יכול להקדישה משא"כ בנטיעות ובקדושי אשה שאתה קדושה שניה אי אפשר לה שתחול עכשיו שכיון שהוא מתפיסם

בהן קדושה ראשונה אי אפשר לאותה קדושה שניה לחול עכשיו וכיון שכן איכא למימר דלאחר שעה נמי דהיינו לאחר פדייה וגירושין

לא חיילא כנ"ל: **במתני' מוסר ציושבי היבשה.** באתון שאין רגילין להיות יורדי הים באניות: **מיושבי יבשה אסור ביוירדי הים.** אפי'

הם עכשיו ציט שסופן לעלות ליבשה כדמפרש טעמא בגמרא: **ולא כאלו ההולכים מעכו ליפו.** מפרש בגמרא היכא קאי: (א) **אסור אף**

בסומין. דכי קאמר מרואי חמה לא שיהו הם רואים החמה קאמר דא"כ הל"ן מן הרואין בלחוד שהרי כל הרואין הם רואין ג"כ החמה

אלא ודאי מדמדכר חמה שהחמה רואה אותם קאמר ולאפוקי דגיס ועוברין נמכוין כדאיתא בגמרא [ע"כ]: **אסור בקרחין ובצעלי שיבות.**

אסור בקרחין אע"פ שאין להן שער ובצעלי שיבות ואע"פ ששערן לכן: **שאין נקראים שחורי הראש אלא אנשים.** בגמרא [שם] מפרש טעמא:

מן היולדים. שגולדים כבר: **מוסר צגולדין.** צעמידין להוולד: **מסיר אף צילודים.** ופרכנין בגמרא [שם] וכ"ש צגולדין א"כ אמאן קאסר: (א) **אסור**

בישראל ואסור בנזוטים. בישראל וכותים מלזוין על השבת ומקיימין אותו הלכך שפיר מיקרו שובת שבת: **מאובלי השום.** מתקנות

עזרא הוא לאכול שום בזלי שבת לפי שהשום מרבה את הזרע ועונת ת"ח מע"ש לע"ש: **ואסור בנזוטים.** דאיניהו נמי אוכלי שום בערבי

שבתות: **מעולי ירושלים אסור בישראל.** דמלזוין לעלות ועולי: **ומוסר בנזוטים.** דנהי דמלזוין אינם עולים: **גמ' חד סני לה ארישא.** להא

דמנן לא כאלו ההולכים מעכו ליפו דס"ל דארישא קאי ולקולא: (א) דהלן **יושבי יבשה** ניגה. משום ההוא פורתא דהיינו מעכו ליפו שהן

קרובין זה לזה לא מיקרו יורדי הים: **וחד סני לה אסיפא.** ולחומרא דאפי' מי שדרכו לפרש בכלל יושבי יבשה וכן נמי אפילו ההולכים

מעכו ליפו בכלל יורדי הים מדלא פירש מידי ארישא. וקיי"ל כמאן דמתני לה אסיפא לחומרא. וכתב הרשב"א ז"ל דמסתברא דאינו אסור

בכל מי שירד פעם אחת מעכו ליפו אלא במי שרגיל לירד שם תדיר אי נמי במי שהיה יורד בשעת נדרו מעכו ליפו. וצירושלמי [פ"ג ה"ן]

איבעיא להו הנודר מיוירדי הים לאחר שלשים יום וקודם שלשים יום נעשו יושבי יבשה אי בחר שעת אמירת הנודר אזלינן והשתא יורדי הים ניניהו או

בחר חלות הנדר אזלינן דהוו להו יושבי יבשה ויהא מותר בהם ותלי ליה בפלוגתא דר' ישמעאל ור"ע דפליגי בפי' בחרא דמכילתין (דף פט:)

באשה שאמרה הריני מזירה לאחר שאנשא דר' ישמעאל סבר דבחר חלות הנדר אזלינן ובעל מיפר ור"ע סבר דבחר שעת אמירה אזלינן ואין

הבעל מיפר בקודמין וקיימא לן כר"ע הלכך אסור באתון שהן עכשיו יורדי הים אע"פ שבשעת חלות נעשו יושבי יבשה דבחר השתא

ארבעה נדרים פרק שלישי נדרים

ר"ן

ל.

גב א מיי' פ"ז מהלכות אישות ה"ד סמג עשין מח טו"ע אה"ע ס' מ סעף ז:

גב ב מיי' פ"ד מהל' מעילה הלכה א':
גר ג מיי' פ"ט מהל' נדרים ה"ט טו"ע
י"ד סימן ר"ז סעף ג:
גה ד מיי' שם טו"ע שם סע' ד:

תוספות

פראן אחרים אין חוזרות וקדוש'. שהרי פדאן נלעמז והרי שם דאין אדם מקדיש דבר שאיט שלו אשה נמי כי אחרים שקונה עממה בגט דאין בידו לקדשה עוד בעל כהנה אלא מדעתה והלכך אימא מיבעי מי אמרינן כיון דאי אפשר לו לקדש בע"כ לפדיון אחרים דמיא ולא מני מקדש לה או דלמא השתא מיהא מני מקדיש לה אדעתא ויזון דטבאי גזנא מני לקדש לה לאחר שגירשה השתא מני לקדשה לפדאן הוא דמיא הלכך מיבעי: הגורר מיוירדי הים מותר ביושבי יבשה. שאין עומדין על שפת הים דאין רגילין לעבור ציט ומיהו אדם העובר פעם אחת לזמן מרובה ואינו רגיל לעבור שם לא מיקרי יורדי הים והנודר מיוירדי הים מותר בו ואפי' למ"ד בגמ' דאותם שהולכים מעכו ליפו מיקרי יורדי הים התם נהי דאין שוהין בה מ"מ רגילין לעבור מדיר לעבור ציט וניהו אבל זה העובר פעם אחת לעשרה שנים לא מוקרי יורדי הים כלל דנמריים הלך אחר לשון בני אדם: לא באלו ההולכים מעכו ליפו. בגמרא מפרש אמאי קאי: **אלא** במי שדרבו לפרש להיות ימים רבים צמוד:

עין משפט
גר מצוה